

141008

Dnr: 2014/1

Handläggare: Marie-Louise Luther

Stina Jonfjärd

Boverket

Box 534, 37123 Karlskrona

Synpunkter på förslag till föreskrifter om stöd till kommuner för inventering av den fysiska tillgängligheten i flerbostadshusbeståndet

Bakgrund:

Astma- och Allergiförbundet är en intresseorganisation för människor som har allergi och annan överkänslighet med ca 20 000 medlemmar som ingår i funktionshinderrörelsen. Enligt Miljöhälsorapport 2013 har läkardiagnosticerad allergi och astma bland barn ökat. Astma hos barn har ökat med 50% från 6% 2003 till 9% 2011. Enligt en stor studie har 30% av 12-åringarna någon form av allergisjukdom. Eftersom allergi är en dold funktionsnedsättning som i stor utsträckning påverkas av den omgivande miljön är det särskilt viktigt med information och förståelse så att dessa personer inte försämras i sin sjukdom. Astma- och Allergiförbundet har tidigare tagit fram en handbok om allergi och boendemiljö "Klokboken" som kan beställas från Astma- och Allergiförbundets webbshop; <http://shop.reklamlogistik.se/astmaochallergiforbundet/?p=18>

Astma- och Allergiförbundet har valt att lämna synpunkter på Boverkets förslag då vi fått veta att verket i sin *handbok*, som följer stödet och strategin för att få fler kommuner att inventera tillgängligheten, arbetar efter konceptet "Design för alla" och att det i detta finns flera perspektiv, bl a astma och allergi. Boverkets uppdrag är att arbeta efter PBL och BBR i första hand (där det endast handlar om tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga) och ser att det är upp till kommunen att avgöra ur vilket perspektiv kommunen vill inventera. I handboken som ska komma från Boverket har vi fått höra att vissa saker ändå tas upp, som inte alltid beaktas vid inventeringar och en av de punkterna är allergier och fysisk tillgänglighet.

.Synpunkter från Astma- och Allergiförbundet:

Vi anser att åtminstone följande frågor som rör fysisk tillgänglighet i flerbostadshus behöver beaktas vid inventering av tillgänglighet och ska finnas med i den handbok som Boverket planerar:

- **Rutiner för att åtgärda fukt- och mögelskador eller riskkonstruktioner som kan medföra fuktskador**
- **God ventilation** och luftkvalitet- som uppfyller minst 0,5 luftomsättningar/timme i bostäder (dygnet runt) och där den obligatoriska ventilationskontrollen är godkänd, bl a ingen återluft eller ventilation med värmeväxlare där luftläckage riskeras (t ex roterande värmeväxlare) eller luftburet värmesystem
- **Rutiner för åtgärder vid problem med grannar som röker eller har pälsdjur och tydlig information till nya hyresgäster** vid överlåtelse av hyresbostäder om tidigare hyresgäst rökt eller haft husdjur

- **Lågemitterande bygg- och inredningsmaterial**
- **Möjlighet att installera egen tvättmaskin i lägenheten eller ordna automatisk dosering av oparfymerat tvättmedel i tvättstugan**
- **Lättstädad fast inredning**, t ex ej heltäckande mattor eller vävtapeter, ej dammfällor ovanpå skåp mm

Vi kommer att arbeta för en ändring av Hyreslagen så att det blir möjligt att göra undantag från den s k nyttjanderätten och införa s k rök- och djurfria flerbostadshus på frivillig väg i kommuner där det finns efterfrågan. I dagsläget finns sådana flerfamiljshus, främst inom allmännyttan, men många fler skulle behövas för att tillgodose behovet för personer som inte tål grannars tobaksrök eller djur. Tyvärr är det idag inte förenligt med Hyreslagen att införa djur- och rökfria flerbostadshus på frivillig väg om det prövas juridiskt, trots att det finns en efterfrågan, bl a från dem som inte tål tobaksrök eller pälsdjur och att det handlar om ett fåtal hus per kommun. Dessutom är det väldigt svårt för dem som drabbas av hälsoproblem p g a grannars tobaksrökning att få hjälp av Miljö- och hälsoskyddsnämnden idag eftersom de rättsfall som finns enligt Miljöbalken ger de rökande rätt att röka i sin bostadoavsett om grannar blir sjuka eller ej.

Astma- och Allergiförbundet gjorde tillsammans med Riksförbundet VISIR en enkätundersökning 2011 bland 284 av allmännyttans fastighetsägare (medlemmar i SABO) och de 84 svar vi fick in visade att det finns alldeles för få rök- och djurfria flerbostadshus. Endast 27 fastighetsägare i landet hade flerfamiljshus som är rökfria och 13 av dem hade även regler om att det ska vara fritt från pälsdjur. Ytterligare allergianpassningar i hus fanns hos 8 av fastighetsägarna i landet. Astma- och Allergiförbundet anser att det ska finnas rök- och djurfria flerbostadshus i alla kommuner i landet.

Hyreslagens regler om nyttjanderätt som inte tillåter att fastighetsägare på frivillig väg inför regler om rök- och djurfria flerbostadshus anser vi strider mot FN-konvention om rättigheter för funktionshindrade som Sverige ratificerat och som i artikel 9 säger att staterna ska identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet för funktionshindrade när det gäller bl a bostäder. Staterna ska undanröja hinder för tillgänglighet i den nationella lagstiftningen så den överensstämmer med FN-konventionen.

Det finns alltså stor anledning att ta tillgängligheten för personer med allergi och annan överkänslighet på allvar och att dessa frågor kommer med i Boverkets handbok och även tas med i föreskriften om stöd till kommuner för inventering av den fysiska tillgängligheten.

Maritha Sedvallson
Förbundsordförande
Astma- och Allergiförbundet

Bilaga; Kartläggning av rök- och djurfria flerbostadshus 2011

Socialstyrelsen (numera Folkhälsomyndigheten) gjorde 2010-11 ett nationellt tillsynsprojekt om fastighetsägares egenkontroll enligt Miljöbalken som tar upp bl a inomhusmiljö, för mer info se;
<http://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/12976/fastighetsagares-egenkontroll-nationellt-tillsynsprojekt.pdf>